kwb eensgezind KALKEN

1944 - 2019 75

Woord vooraf.

De KWB ijvert voor het welzijn van haar leden. Een misschien eenvoudige boutade waarmee de vereniging, zowel nationaal, verbondelijk als plaatselijk, al meer dan driekwarteeuw lang meer dan de handen vol heeft. In deze feestkrant ter gelegenheid van 75 jaar KWB-afdeling Kalken proberen we weer te geven hoe die afdeling zich van haar taken gekweten heeft. Dat verhaal is voor de plaatselijke werking echter slechts zeer summier te beschrijven door het gebrek aan verenigingsarchief voor de periode tot omstreeks 1975. Sinds 1975 beschikt KWB-Kalken met het maandelijkse ledenblad *KRAAK* over een informatiebron die veel lokale verenigingen haar benijdt.

Het ontstaan van KWB-nationaal in 't kort.

De ontstaansgeschiedenis van de KWB hier uit de doeken doen, is onbegonnen werk. Grosso modo kunnen we stellen dat via de KWB het vormingswerk voor de volwassen arbeiders gestalte gekregen heeft. De jeugd (met de KAJ en de VKAJ) en de vrouwen (met de KAV) hadden reeds vóór de Tweede Wereldoorlog eigen organisaties. De oproep van begin 1941 om in alle (Vlaamse) arrondissementen *Katholieke Werkersverbonden* op te richten, vooral ter vervanging van de tijdens de oorlog lamgelegde ACW-werking, werd relatief goed opgevolgd. Dat leidde naar het einde van de oorlog toe tot conflicten met het ACW dat aan een heruitbouw van de vroegere organisatie werkte, met niet zelden dezelfde mensen die zich tijdens de oorlog met de opstart van de KWB-afdelingen hadden beziggehouden. De KWB werd op de eerste naoorlogse Middenraad van het ACW op 15 april 1945 officieel erkend als een volwassen mannen-vormingsorganisatie binnen het ACW. Daarbij moet de KWB gezien worden als een massabasis voor het streven naar een duidelijke scheiding tussen politieke en sociale actie binnen het ACW. De politieke belangenvertegenwoordiging van de christelijke arbeidersbeweging werd overgedragen aan de nieuw opgerichte Christelijke Volkspartij (de CVP).

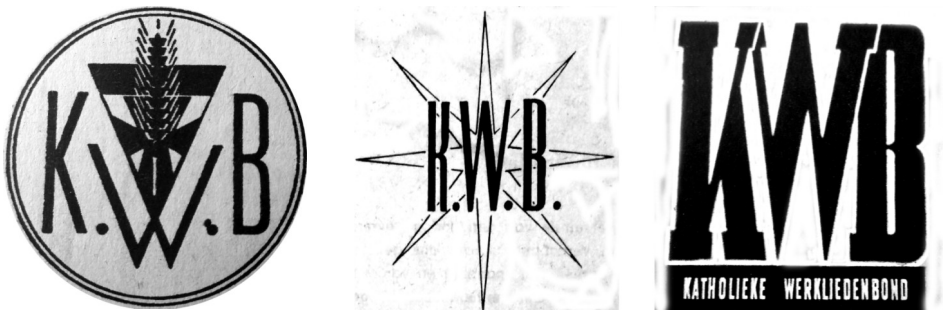

De eerste logo's van KWB-nationaal, periode 1945-1948.

Het ontstaan van de Kalkense KWB-afdeling.

Het ontstaan van de Kalkense KWB-afdeling moet gesitueerd worden in een gerichte samenwerking van personen die in de vooroorlogse periode op lokaal vlak begaan waren met verenigingen die de katholieke belangen vertegenwoordigden: de vakbond (ACV), de christelijke mutualiteiten, de KAJ en de VKAJ, het patronaat, enz... We mogen niet over het hoofd zien dat tijdens het interbellum in Kalken de lokale katholieke verenigingen in het invloedrijke VNV en de opkomende socialistische partij niet onbelangrijke tegenspelers hadden op politiek én op sociaal-cultureel vlak.

De Kalkense KWB-afdeling kwam tot stand onder impuls van—en dat moet ons niet verwonderen — de ACW-secretaris van het arrondissement en Kalkenaar Valère Onselaere en Cyriel Pieters, sinds 1941 woonachtig te Kalken als toenmalige chef van de lokale stelplaats van de buurtspoorwegen. Werden de eerste stappen reeds vanaf het midden van 1943 gezet, dan volgde pas enkele maanden na de Bevrijding de vorming van een echte afdeling. De eerste vergadering van de nieuwe afdeling in de Kantschool op 24 december 1944 bleef goed in het geheugen; volgens de overlevering werd op dat tijdstip Kalken getroffen door een eerste V1-inslag. Medewerkers van het eerste uur waren Edgard Van Mossevelde, Jules Onselaere, Marcel De Landtsheer, Raymond Goubert, Jozef De Landtsheer, Kamiel Van Malderen, Michel Hanselaer, Remi Clerick, Marcel Scheire, Frederik De Rocker en Remi Feys. Allemaal sociaal bewogen mannen die, buiten de vormende katholieke organisaties, ook sterk geëngageerd waren in bijvoorbeeld de lokale Katholieke Volkspartij (de CVP), de gemeentelijke Commissie voor Openbare Onderstand (de C.O.O., nu OCMW) en het Kalkense volksleven.

(teksten op deze bladzijde: AVDS)

Mijlpalen in de geschiedenis van KWB Kalken.

- 1944: startvergadering (december).
- 1945: eerste Paasviering.
- 1945: eerste Sint-Niklaasfeest, hervat vanaf 1975.
- 1945: eerste Kerstviering.
- 1946-1970: geen gegevens over afdelinggebonden activiteiten.
- 1971: eerste boekenbeurs in het oude parochiezaaltje.
- 1972: eerste Kerstfeest in zaal De Pluim.
- 1974: eerste volleybalsessies.
- 1974: eerste kaarting in het oude parochiezaaltje.
- 1974: start veldvoetbal.
- 1974: eerste T-dansant, voorloper van eerste KWB-bal in 1975.
- 1975: eerste KRAAK (juni).
- 1975: eerste zwemcursus.
- 1976: eerste boogschieting in zaal De Pluim.
- 1978: eerste danscursus.
- 1979: viering vijfendertig jaar KWB Kalken
- 1982: eerste schieting liggende wip in herberg De Witte Spreeuw.
- 1982: eerste reis KWB-KAV.
- 1983: eerste actie rijbewijs, samen met Bruinbeke en Schellebelle
- 1983: eerste kermisuitstap op kermismaandag.
- 1984: viering veertig jaar KWB Kalken.
- 1985: eerste KWB-kwis.
- 1986: inrichting oefenplein rijbewijs, ism KAJ-Kalken.
- 1988: eerste kookcursus met Johan Eeckhout.
- 1990: start minivoetbalactiviteit.
- 1990: eerste kerststallentocht.
- 1994: viering vijftig jaar KWB Kalken.
- 1999: eerste mountainbiketocht.
- 2004: viering zestig jaar KWB Kalken.
- 2006: vernieuwde Kraak.
- 2016: eerste zelfstandige organisatie sneukelfietstocht.

KWB STAAT VOOR

- Katholiek Werkersverbond (1941)
- Katholieke Werkliedenbond (1945)
- Kristelijke Werknemersbeweging (1977)

Volgens de statuten van de KWB van 1945 had de beweging een drievoudig doel, samen te vatten in de begrippen **Vorming en verovering**, **Sociaal dienstbetoon** en **Vertegenwoordiging**. Vooral het eerste begrip veronderstelt een strijdende ingesteldheid voor "het herstel van de christelijke levensopvatting en de beleving ervan in al de uitzichten van het arbeidersleven", "het leeren kennen en verwezenlijken van het christelijk ideaal van deproletarisatie" en last but nog least "het verzedelijken en herkerstenen van de levensmiddens der arbeiders". Ondertussen is de KWB geëvolueerd naar een **christelijke socio-culturele vereniging**.

DE PLAATSELIJKE AFDELING, HET HART VAN DE KWB.

Een plaatselijke afdeling bestaat uit dagelijkse bestuursleden, wijkmeesters en leden. De tijdens de vergaderingen van het dagelijks bestuur voorgestelde activiteiten worden aan de maandelijkse wijkmeestervergadering ter goedkeuring voorgelegd.

HET PERIODIEK VERSCHIJNSEL KRAAK.

Onder voorzitterschap van Robert Bracke is het beste ontsproten wat de KWB kon overkomen: de start van een Kalkense RAAK met als logische titel "KRAAK". Het eerste nummer verscheen in juni 1975. De KRAAK werd het cement tussen alle leden. Verslagen van het dagelijks bestuur en de wijkmeestersvergaderingen, opiniepeilingen, verslagen van activiteiten zoals kaarten, (mini-)voetbal, volleybal, mountain-bike, kerst– en paasfeesten, nieuwe projecten, wie er verjaart, wie papa werd, kortom alles wat gebeurde in en om KWB-Kalken, werd aan het papier toevertrouwd en samen met de "nationale" Raak elke maand aan huis bedeeld door de wijkmeesters.

De familie Van Malderen zorgde jarenlang voor de gestencilde Kraakedities. Sinds 2006 werken we met digitaal aangeleverde teksten en de Kraak kreeg meteen een modernere look.

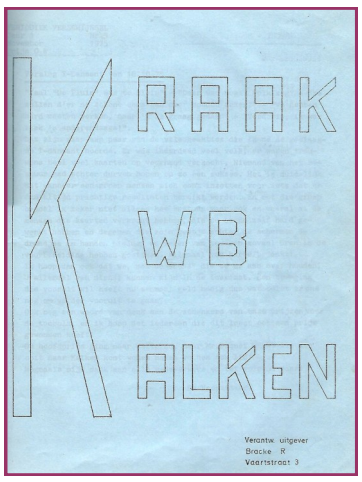

Sindsdien verzamelt André De Rijcke de teksten en zorgt hij voor de kopies op kosten van de gemeente.

Op 27 september 2013 overleed plots Robert Bracke, stichter en bezieler van de Kraak. Het was aan ons allen om zijn werk, zijn dromen verder te zetten. De hoofden werden bij elkaar gestoken en de taken verdeeld en zo kan Kraak tot vandaag weer verder. (GDM)

Belangrijke personen in de geschiedenis van de KRAAK: schrijver-samensteller Robert Bracke (boven) en stencileerders-drukkers (onder) vlnr. Maurice, Kamiel en Paul Van Malderen.

DE ACTIVITEITEN EN DE PIONIERS VAN KWB-KALKEN.

We beschikken voor wat betreft de activiteiten voor de periode 1944-1970 over relatief weinig informatie. We reconstrueerden een deel van die geschiedenis aan de hand van de gegevens in het Liber Memorialis van de parochie Kalken, de gegevens uit de getuigenissen die Guido De Meyer decennia geleden verzamelde bij de oud-voorzitters en pioniers van KWB Kalken (vergezeld van de huisfotograaf André Hanselaer), de gegevens uit het KWB-nationaal en verbondelijk archief in het Katholiek Documentatiecentrum verbonden aan de Universiteit Leuven en de gegevens uit de krant het Volk voor de periode 1944-1960.

In het Liber Memorialis noteerde de Kalkense pastoor dat de pas opgerichte KWB-afdeling een hele reeks uitdagingen aannam: medewerking aan een Vlaamse Kermis om de opknapbeurt van de kantschool te bekostigen, een kinderzegening op 11 februari 1945 in samenwerking met KAV, een avond voor de teruggekeerden uit Duitsland op 5 juni 1945 in zaal Koninklijke Harmonie, zangavonden en paasvieringen.

Volgens **Edgard Van Mossevelde** (1), de eerste KWB-voorzitter van 1944 tot 1948, waren tijdens en na de oorlog de belangrijkste activiteiten gericht op het het lenigen van directe nood. Zo lieten de pioniers van de vereniging bijvoorbeeld graan malen bij Romain Verhoeven om met dat meel brood te bakken voor de minstbedeelden. Ze vroegen steun voor de teringlijders, organiseerden samen met KAJ en KAV sinterklaasfeesten voor de arme kinderen die toen voor het eerst in jaren een snoepje konden proeven. Men zette zich ook in voor sociale rechtvaardigheid en politieke inspraak voor de gewone burger, men ijverde voor sociale bouwgronden, het oprichten van sociale woningen, enz..... De basisactiviteiten toen waren de paasvieringen, de jaarvergadering, de maandelijkse studiedagen te Dendermonde en het jaarlijkse studieweekend op Beerstoppel te Wetteren. Dat men op de maandelijkse fietstochten naar Dendermonde een en ander meemaakte, kunnen we ons wel voorstellen, vooral wanneer de Kajotsters op diezelfde dag in Dendermonde ook een studienamiddag hadden. Ze durfden af en toe eens blijven plakken als er voetbal was op de radio in een of ander gezellig café.

Edgard was toen tevens voorzitter van ACV-Kalken.

Van 1948 tot 1952 was **Raymond Goubert** (2) voorzitter. Hij was nauw betrokken bij de lokale ACV, ACW en CVP-werking en stond ook aan de wieg van de Kalkense Breughelfeesten.

Van 1952 tot aan zijn overlijden in 1965 was **Marcel De Landsheer** (3) de derde voorzitter. Hij was gemeentesecretaris, voorzitter van de toenmalige C.O.O. en penningmeester, voorzitter of secretaris van heel wat verenigingen van onze parochie. Hij was een man van weinig woorden, maar met een heldere visie en een grote inzet.

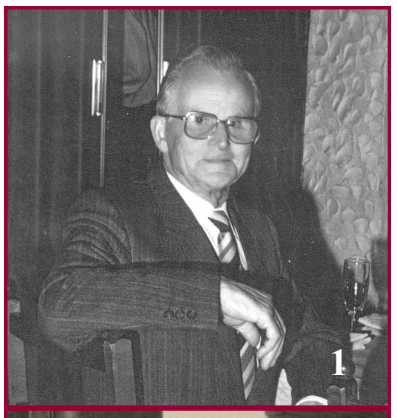
1

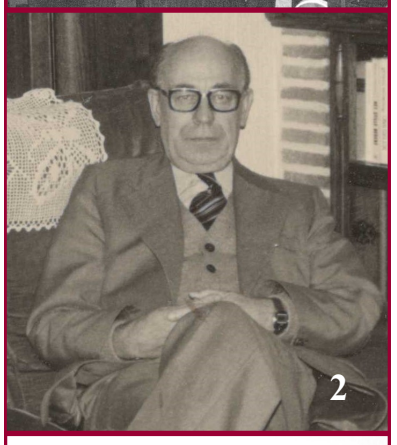
2

3

4

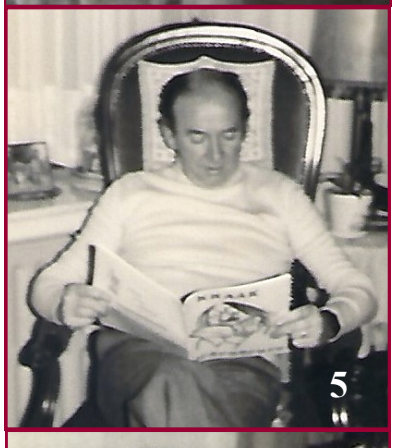
5

6

Jozef De Landtsheer (4) volgde zijn broer op als voorzitter. Volgens hem was de paasviering de belangrijkste activiteit, maar er waren ook studiekringen en infoavonden rond fiscaliteit, huwelijkscontracten, enz… Jozef was voorzitter van de kajotters, van de toneelbond in de kantschool, van de CVP en hij was ook lid van de kerkfabriek.
Met **Theo Cours** (5) als voorzitter van 1968 tot 1974 veranderde er heel wat. Hij was tevens onder andere KWB-gewestleider van 1969 tot 1979. In die functie was hij goed op de hoogte van wat op nationaal KWB-vlak gebeurde. Onder zijn voorzitterschap werd de aanzet gegeven tot de inrichting van een jaarlijkse boekenbeurs en de oprichting van een kaartclub, een veldvoetbalclub en een volleybalclub. Dat zorgde voor een belangrijke ledenaangroei. We hebben ook de indruk dat de werking van de lokale afdeling meer en meer loskwam van de partijpolitiek. (GDM)

Nog iets over de (boven)lokale KWB-werking uit de pre-KRAAK-periode, periode vóór 1975.

De vorming van de KWB-wijkmeesters en –leden was in de beginperiode vooral een regionale of verbondelijke zaak. Regelmatig verschenen over de KWB-studiedagen, die zeker tot een eind in de jaren 1950 jaarlijks gehouden werden te Melle, uitgebreide bijdragen in het katholieke dagblad Het Volk. In die verslagen werd de nadruk gelegd op de noodzaak tot ontvoogding van de arbeiders, *de onverwoestbare hoop op een schoonere toekomst voor de arbeiders*, door studie en werk. Allesoverheersend lijkt de inbreng van de vertegenwoordigers van de Katholieke Kerk. Nooit ver weg is dan ook de oproep tot strijd tegen het socialisme. Denken we maar aan de spanningen ten tijde van de Belgische regering onder leiding van de socialistische eerste minister Achiel Van Acker en de tweede schoolstrijd midden de jaren 1950.
De werking van de KWB blijkt tijdens de eerste jaren vooral geschoeid op KAJ-leest. Dat moet niet verbazen aangezien de KWB-studiedagen te Melle van april 1946 bijgewoond werden door 78 *oud-kajotterleiders* op een totale aanwezigheid van 140 deelnemers.
Niet in alle omliggende gemeenten van Kalken waren kort na de oorlog KWB-afdelingen opgericht. In december 1951 werd de oprichting van een lokale afdeling in Lochristi vooropgesteld en de afdeling Laarne werd pas in het late najaar van 1953 opgericht.

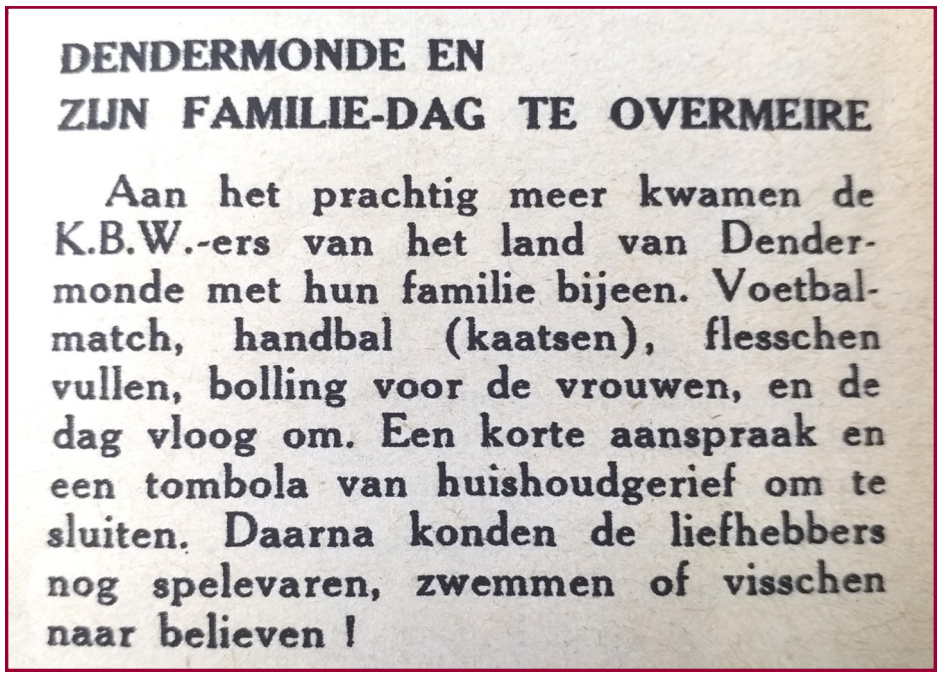

DENDERMONDE EN
ZIJN FAMILIE-DAG TE OVERMEIRE

Aan het prachtig meer kwamen de K.B.W.-ers van het land van Dendermonde met hun familie bijeen. Voetbalmatch, handbal (kaatsen), flesschen vullen, bolling voor de vrouwen, en de dag vloog om. Een korte aanspraak en een tombola van huishoudgerief om te sluiten. Daarna konden de liefhebbers nog spelevaren, zwemmen of visschen naar believen !

Een belangrijk werkpunt van de KWB was het gezin. KWB-ers van het Land van Dendermonde kwamen in september 1946 samen aan het Donkmeer (bovenstaande illustratie uit Raak, oktober 1946).
Zoals reeds eerder gesteld, kunnen we de activiteiten van de Kalkense KWB-afdeling voor de periode vòòr 1970 niet of nauwelijks staven aan archiefdocumenten. We veroorloven ons dan ook te stellen dat de activiteiten van KWB-Kalken niet zoveel zullen afgeweken hebben van activiteiten van andere KWB-afdelingen waarover in dagblad Het Volk werd bericht.
We hebben het dan over de vermelding van allerhande vormingsactiviteiten (omschreven als “Studiekringen”), kerstfeesten al dan niet in samenwerking met KAV en (V)KAJ, familieavonden, filmvertoningen, kaartingen (al dan niet na de vergaderingen), teerlingwedstrijden, bakschietingen, de deelname aan nationale en internationale bedevaarten, Rerum Novarumvieringen (het christelijk feest van de arbeid) en de algemene deelname aan parochiale activiteiten in het kader van de ACW-werking. Belangrijk is steeds de inbreng van de KWB-proost. (AVDS)

De voorzitters en het beleid in de KRAAK-periode (vanaf 1975).

Na een KAJ-carrière werd **Robert Bracke** (6) in 1969 lid van KWB-Kalken. In 1974 nam hij de voorzittersfakkel definitief over van Theo Cours. Robert is stichter-redacteur en uitgever van de KRAAK. Hij speelde ook mee in onze voetbal- en volleybalploegen. Hij was een duivel doe al en de meest bescheiden en talentvolle figuur uit onze lokale KWB-geschiedenis. Tijdens die bestuursperiode nam Hubert Roels de taak van schatbewaarder op zich (1978).
In 1979 werd Robert opgevolgd door **Adolf Roels** (7), die we kunnen typeren als *de krachtige doorzetter*. Hij was in 1974 lid geworden van KWB op vraag van onderpastoor en proost Philips.
In 1981 kwam **Frans De Baere** (8), *de wijze doordachte*, aan het roer van onze afdeling. Na een korte voorzitterstermijn van Theo Cours in 1983 nam **Henri Van den Abeele** (9) in 1984 de uitdaging aan om de afdeling te leiden. Als eeuwige optimist en een van-alle-markten-thuisman vormde hij samen met Roger Heirman een sterke tandem.
De werkende durver, **Arséne Wulteputte** (10), had de moed zich in 1989 voor te stellen als kandidaat-voorzitter, gelukkig maar. Hij werd een fijne voorzitter met als motto: “Doen, palaveren kan achteraf”.
Vanaf 1993 werd en wordt KWB-Kalken geleid door **Guido De Meyer** (11). Vanaf 2003 wordt gewerkt zonder voorzitter, maar wel met een Dagelijks Bestuur waarbinnen de taken verdeeld worden onder **Dirk De Wilde, Chris Bambust, André De Rijcke, Hubert Roels, Luc Cackebeke en Guido De Meyer** (zie foto laatste bladzijde).

Kort gezegd kunnen we stellen dat KWB een socio-culturele vereniging is die vanuit een bepaalde visie, de K, mensen samenbrengt, hen vorming geeft en actie voert.

(Kraak nr. 140, februari 1988).

(GDM)

7

8

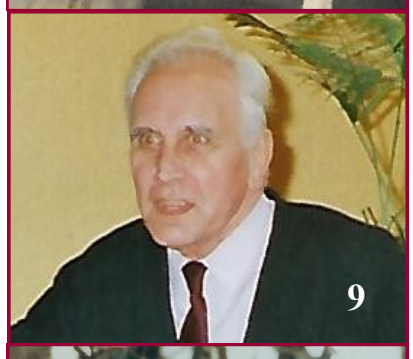
9

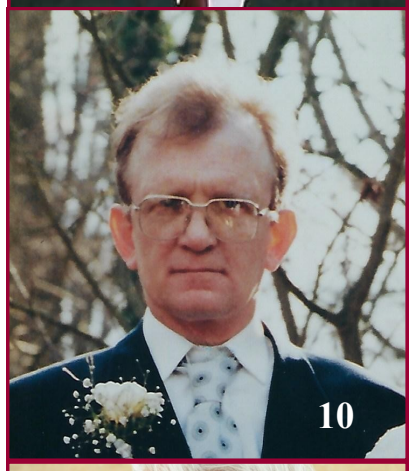
10

11

De proosten.

Zowat bij elke katholieke parochiale vereniging speelde de lokale geestelijkheid een belangrijke rol, dat geldt ook voor de Kalkense KWB-afdeling. Een plaatselijke geestelijke nam de rol van proost of geestelijke begeleider op en was op de meeste activiteiten en/of vergaderingen een prominente aanwezige en actieve deelnemer. Tot omstreeks 1970 werd de pastoor van de parochie Kalken nog door twee onderpastoors bijgestaan. Vermoedelijk delegeerde de Kalkense pastoor het proostschap over de verschillende katholieke verenigingen, en dus ook de KWB-afdeling, aan zijn onderpastoors. Een lijst van die proosten uit de periode vóór 1970 blijkt echter niet bewaard te zijn. (AVDS)
Voor de periode na 1970 waren de proosten:

- onderpastoor Kamiel Philips (in dienst te Kalken tijdens de periode 1970-1974)
- onderpastoor Walter D’Hollander (in dienst te Kalken tijdens de periode 1975-1983)
- pastoor Daniël Eeckhout (pastoor van Kalken tijdens de periode 1982-1988)
- pastoor Jozef François (pastoor van Kalken tijdens de periode 1989-2012).

Heilige dagen.

Zoals het een christelijke vereniging past, werd en wordt nog steeds speciale aandacht besteed aan de liturgische hoogdagen Pasen en Kerstmis.

Pasen en het Paasfeest.

In de beginjaren werd Pasen gevierd samen met de geloofsgemeenschap in de kerk en nadien werd er lekkers bedeeld, zo is ons verteld door de pioniers. Tijdens de jaren zeventig werd eucharistie gevierd met mooie, aangepaste teksten en lezingen in het parochiezaaltje met nadien kaarten en biljarten als ontspanning. In 1993 werd de avond voor Pasen naar de mis gegaan, aangezien onze proost vond dat Pasen met de parochiegemeenschap moest gevierd worden.
De dag nadien, op Pasen, werd er feestelijk ontbeten en konden de kinderen paaseieren rapen. Pas vanaf 1995 begon het paasfeest zoals we het nu kennen: eucharistieviering om 8 uur in de parochiekerk, nadien eieren rapen voor alle kinderen en aansluitend een fijn ontbijt. Ook dit evolueerde: voor de viering werd een koortje gevormd, met meester Paul Hanselaer aan het orgel. Kinderen besprenkelden met het nieuw gewijd water de gelovigen meer dan behoorlijk en de KAV-dames (Femma) waren samen lector.
Het koor werd almaar groter en er werd een beroep gedaan op Peter Hanselaer om er iets plechtigs van te maken. Voorganger was lange tijd E.H. Verhoeven, daar onze pastoor diverse parochies kreeg. Na de vorming van de nieuwe parochie in 2013 konden we E.H. Jozef François, jaren lang proost en pastoor van onze parochie, strikken voor de paasviering. Dit alles maakte van de paasviering een zalige hoogdag.

Kerstdag en het kerstfeest.

Kerstvieringen vonden plaats op een bepaalde locatie, en waarschijnlijk eerst in de Kantschool naast het oude gemeentehuis.
In de jaren 1970 was het oude parochiezaaltje het decor voor een bezinning, een avondmaal en nadien een of andere vorm van ontspanning, spelletjes, quizzen enz. Eind de jaren 1980 bleek het succes van deze formule uitgewerkt.
Toen die formule nauwelijks nog respons kreeg, besloot men uit te kijken naar een andere formule: André Van De Sompel en proost Daniël Eeckhout kregen de opdracht dit uit te zoeken. In 1990 werd ter hoogte van de bushalte een kerststal gebouwd waarrond een kerstactiviteit werd uitgewerkt: een heuse kerstmarkt. Het inrichten van een kerstmarkt was om uiteenlopende redenen echter geen lang leven beschoren.
Enkele tochten naar kerststallen in naburige kerken leidden vanaf 1993 tot een decennialang vast concept waarbij op enkele wijken in Kalken kerststallen werden bezocht. Aan elke wijkkerststal werden telkens op kerstmisdag de bezoekers verwelkomd op een kerstevocatie eigen aan diezelfde wijk of samenkomstplaats. Traditioneel werden kerststallen geplaatst aan de kerk, in de voorloper van het woonzorgcentrum Hof ten Kouter, aan of in de kapellen in de Koffiestraat en de Kruisenstraat, in de Bontinkstraat, op de wijk Hussevelde en in het parochiezaaltje in de Peperstraat. In die volgorde begaven de kerstmensen zich op pad voor een deugddoende beleving van kerstmis.
De Chrissen, Naudts en Bambust, samen met hun echtgenotes, namen gaandeweg de verantwoordelijkheid van de kerststallentocht in handen, de slotbezinning met koeken en koffie of chocolade was ondertussen verplaatst naar zaal Breughel.
Zoals het dikwijls gebeurt, liet aflossing op zich wachten en eindigden deze zalige kersttochten in 2017. (GDM)

Boekenbeurs KWB

Een van de belangrijkste evenementen in de loop der jaren is wel de KWB-boekenbeurs. Dankzij creatieve en bereidwillige medewerkers, die niet alleen begaan zijn met wat er in onze onmiddellijke omgeving gebeurt, maar die ook oog hebben voor wat zich daarbuiten afspeelt, is deze beurs uitgegroeid tot een vaste waarde voor heel onze gemeenschap. De start van onze boekenbeurs was een abonnementenwerving van een propagandist van het dagblad "Het Volk". M. De Baere stelde in 1971 aan de toenmalige voorzitter Theo Cours en de bestuurleden, samen met de proost E.H. Philips, voor om een boekenstand te organiseren.

Het boekenaanbod door de jaren heen...

Die eerste editie vond plaats in het oude KWB-lokaal (nu de toiletten van het café Parochiehuis). Het aanbod boeken was beperkt tot de stripverhalen van Jommeke van uitgeverij Het Volk en enkele boeken van uitgeverij Reinaert.

Bordje dat decennialang de toegangsdeur tot het KWB-lokaal in het Parochiehuis sierde.

Het daaropvolgende jaar, en dat tot en met 1989, was uitgeverij Altiora (de paters van Averbode) te gast met een uitgebreid gamma aan boeken: kinder– en jeugdboeken, romans, kookboeken, ontspanning, sport enz... Omdat uitgeverij Altiora het leveren van boeken voor boekenbeurzen stopgezet had, diende een nieuwe leverancier gezocht te worden. In eerste instantie kon in 1990 samengewerkt worden met de uitgeverij van het Davidsfonds en de Davidsfondsafdeling Kalken. Het boekenaanbod was echter beperkt tot de boeken van de eigen uitgeverij waardoor de keuze voor een andere boekleverancier zich opdrong.
Vijfentwintig jaar lang (van 1991 tot 2014) konden we rekenen op de schitterende service van Patrick van de Standaard Boekhandel uit Zele. Het boekenpakket was telkens heel uitgebreid.
Sinds de editie van 2015 is er een heel plezante samenwerking met Jeukiboek uit Zedelgem. Uitbater-boekhandelaar Kris Kowlier, zelf jeugdschrijver, verteller, uitgever en verstrooide dromer, werd onze nieuwe leverancier.

Vermelden moeten we uiteraard ook dat er door de jaren heen ook ruimte was voor het werk van heel wat lokale schrijvers.

... op een regelmatig veranderende locatie.

Niet alleen afhankelijk van de opzet en de grootte van de boekenbeurs, maar zeer zeker ook van de beschikbaarheid van lokalen, vond de beurs opeenvolgend plaats in het oude KWB-lokaal, het oud-parochiezaaltje (foto boven), zaal De Pluim, zaal Calkine, zaal Vrijgeweide en tenslotte vanaf 1990 in parochiezaal Breughel.

Van singeltjes naar digitale producten.

In de beginjaren van de beurs zorgde de lokale platenwinkel Van Schooten-Penne voor de singles en de elpees. Nadien konden we opeenvolgend een beroep doen op MIPRI uit Merelbeke, Kalkenaar Alex Dhondt en Quincy uit Overmere. Sinds 2003 vinden we in l'Obcédé uit Zelzate een trouwe leverancier van diverse digitale producten.

Kinderen, KAV-Kalken en de lokale openbare bibliotheek.

Sinds 1976 worden de kinderen van alle Kalkense scholen uitgenodigd om op de vrijdagmorgen de beurs te bezoeken. In het begin zorgde Hugo De Landsheer voor een kleurwedstrijd en een opdracht. Later kregen de scholen opdrachten, gewoonlijk gekoppeld aan het onderwerp van de beurs, zoals bijvoorbeeld milieu, schrijver Henri Van Daele, enz… Vanaf 1981 verzorgt onze zustervereniging KAV-Kalken (nu Femma) met de glimlach een stand van posters en gelegenheidskaartjes. Natuurlijk mocht de lokale openbare bibliotheek niet ontbreken. Sinds 1985 verzorgt de bibliotheek een informatiestand. Bovendien wordt jaarlijks een reeks boeken aangekocht, voorwaar een fijne waardering van de gemeente voor onze KWB.

Publiekstrekkers en muzikale hoogtepunten.

Al gauw werd gezocht naar activiteiten en onderwerpen die een meerwaarde konden betekenen. Denken we maar aan verantwoord speelgoed (eerst geleverd door Eli De Rijcke van de Gentse firma Vermeulen, daarna door "Harlekijn" uit Kalken), papier scheppen en zeefdrukken (met André Van Malderen en Guido De Meyer), schilders, glasgraveerders, fotografen, batikkers, kaarsenmakers, glasramen, huisvlijtproducten, kortom iedereen die met zijn speciale activiteit eens in de kijker wou staan, was welkom.
Gaandeweg kregen "speciale" mensen of verenigingen tijdens de openingsreceptie een forum, denken we bijvoorbeeld maar aan Ti Soley (mensen die zorgen voor de weeskinderen in Haïti), Chiro, KAJ, de Bib, Ziekenzorg, Natuurpunt, Oigo, The Village Kalken en nog zoveel meer. Onze boekenbeurs zou de KWB-boekenbeurs niet zijn zonder een gratis openingsreceptie op vrijdagavond, opengesteld voor alle inwoners van Kalken. Die recepties werden opgeluisterd door de Koninklijke Harmonie Sint-Cecilia Kalken, het Gregoriaans koor, het koor Abadabukileyo, maar vooral door Muziekatelier Kalken onder leiding van vader en zoon Paul en Peter Hanselaer. (GDM)

De Kalkense KWB-voetbalploeg.

De oudste gegevens rond de oprichting van een voetbalploeg dateren van 1974. Mogelijk werden in een vroegere periode enkele wedstrijden gespeeld. Theo Cours en Gustaaf De Paepe brachten de bal aan het rollen. Andere belangrijke steunpunten waren André Troch, Jérôme De Vos en Achiel Van Malderen. Omer Pieters nam de fakkel over en hij zorgde ervoor dat elke zaterdag kon gespeeld worden. De eerste match vond plaats op 12 juni 1974 op het veld van UCO Oudenbos. Dat jaar speelde KWB elf wedstrijden waarvan er zeven verloren werden. Vanaf mei 1975 huurden we voor de thuismatchen het veld van FC OPEL Kalken in de Ekerstraat. In dat jaar op 18 mei organiseerden we een wedstrijd met alleen KWB-ers en, bescheiden als we zijn, noemden we ons Manchester United en Manchester City. De uitslag werd 0-0. Voor het wassen van de kledij stond Omer Pieters in.
Vanaf april 1979 speelden we de thuismatchen op het veld van Valentino's Overmere en nog later op het terrein van FC RIPA op de Provinciebaan en daar bleven we voor een zeer lange periode. Ook in die periode namen we deel aan verschillende toernooien en konden we af en toe de eerste plaats wegkapen. In die periode nam Hugo Goeman de taak van 'wasvader' op zich. En reken maar: de uitrusting was piekfijn gewassen. Hugo en Marleen deden dit dan nog verder tot 2016.
Vaste scheidsrechters hadden we in de beginperiode niet, maar in de jaren daarop konden we rekenen op Theo Cours en Rene Van Mossevelde. Nog veel later werd Jérôme De Vos onze KWB-scheidsrechter na een succesvolle carrière als speler (en goalgetter). Na iedere thuismatch werden boterhammen geserveerd en hielden we tombola om de onkosten te dekken. Aan sponsors voor de voetbaluitrusting was en is er helemaal geen gebrek. Een weerkerende activiteit was het vermaarde sinterklaasfeest gekoppeld aan een mosselsouper in de gebouwen van KWB-lid Christian De Rocker in de Hoekstraat te Laarne.

Voetbalploeg KWB-Kalken, 2019.

Tussen het jaar 2000 en 2005 verminderde het spelerspotentieel, vele voetballers van vóór 2000 gaven er de brui aan. Toch was er licht aan het einde van de tunnel: jonge gasten onder impuls van Matthias De Landtsheer kwamen ons versterken. In 2012 waren we genoodzaakt van terrein te wisselen want FC RIPA verdween van het toneel. Geen nood: we konden gebruik maken van de gemeentelijke sportterreinen Veldmeers. En daar spelen we nu nog altijd. De toekomst van KWB voetbal is verzekerd met deze jonge dynamische ploeg.
De 'rode draad ' doorheen deze voetbalgeschiedenis is de fantastische onderlinge kameraadschap tussen spelers en supporters en hun respectieve gezinnen. (ADR)

Twintig jaar Modderfokkers.

De eerste zondag van september 1999 reden een vijftiental KWB-leden een mountainbiketocht van ongeveer dertig kilometer. Ex-profwielrenner Rudy Rogiers had voorgesteld wat veldritten te doen met de velo, als antwoord op de vraag van het Kalkense KWB-bestuur naar nieuwe activiteiten. Twintig jaar later rijden de *Modderfokkers,* met Rudy als voorzitter, nog steeds rond en zijn ze ook erkend als officiële club binnen Cycling Vlaanderen. De naam ontstond tijdens één van de KWB-quizzen, als antwoord op de vraag: "Het is een Hollands vliegtuig en het kan landen in de modder. Wat is het?" 'Modderfokker' leek een toepasselijke naam voor een mountainbikeclub in een streek zonder veel reliëf, maar met veel *more*.
We mochten sindsdien meer dan 140 deelnemers verwelkomen, waaronder 25 vrouwen. Ondertussen rijden er ook al een vijftal 60-plussers mee, al is er ondertussen wel aflossing van de wacht.
Onder leiding van Rudy leerden we velorijden en afzien, elke zondag weer, onder alle mogelijke weersomstandigheden, van snikhete en stoffige ritten, over kletsnatte en stormachtige dagen door de modder, tot ijskoude sneeuw- en ijzelritten. Nadien was er tijd voor een babbel en een drankje in het stamcafé, eerst in Het Vrijgeweide en nu in De Beize. Sinds een jaar of tien organiseren we een midzomernachtrit met de doortocht in ons stamcafé De Beize als speciale attractie. Elk jaar wordt er ook een weekend georganiseerd, waarbij een hele bende op uitstap trekt en ritten doet ter plaatse. En elk jaar is er natuurlijk een nieuwjaarsreceptie en we maken ook weekenduitstappen.
Onze Moddermiekes mogen we zeker niet vergeten. De vrouwen zijn meestal de meest volhardende die zich door geen enkel weer laten tegenhouden, daar waar de mannen het soms al rapper eens laten afweten, als het wat te nat of te kou is.
Wie zin heeft, is nog altijd welkom op zondagmorgen op het kerkplein van Kalken. Ook op vrijdagavond wordt er tijdens de zomer verzameld aan de kerk voor meer gemoedelijke ritten en tijdens de winter wordt er gespind in Wetteren. Op naar de volgende twintig jaar, zou ik zeggen. Voor de jonge garde dan toch. Wij, ouwe fokkers, houden het nog zo lang als mogelijk uit. De snotneuzen zijn nog niet van ons af.
Zie ook de website: http://www.bloggen.be/modderfokkers/. (MV)

De Modderfokkers op het ijs van het Donkmeer.

KWB-volleybalgeschiedenis in een notendop.

De volleybalactiviteiten binnen KWB-Kalken werden opgestart omstreeks 1974. Volleybal was op dat moment een hype, niet alleen bij ons, maar ook in de omliggende gemeenten. Daardoor kon er vlug gestart worden met de competitiewedstrijden binnen het Dendermondse verbond van KWB-afdelingen.
Aanvankelijk speelde Kalken met één ploeg. De grondleggers van deze ploeg waren: Luc Neyt, Guido De Meyer, Adolf en Lucien Vergaelen, Gerard De Gucht, Paul Audenaert, Heinz Amand, Etienne Imschoot, Lucien Pelsemaeker en Adolf Arijs. Het volleybalplezier werkte zo aanstekelijk dat het aantal spelers toenam. Zo kon vlug gestart worden met een tweede of B-ploeg. Dit maakte het gemakkelijk om wekelijks te trainen! De spelers van de B-ploeg waren (op gevaar iemand te vergeten): Jean-Marie De Paepe, Robert Bracke, Chris Vliebergh, Freddy Verbeken, Willy Pensaert, Chris Bambust, Danny Leroy en Jo De Corte. Gezien de interesse, kwam er ook nog een C-ploeg bij, die evenwel een kort leven beschoren was, ... te veel jeugdige onstuimigheid.
Na vele jaren van sportieve hoogtepunten, gepaard met veel plezier en soms dorstlessende momenten, zowel in competitieverband als tijdens de eigen volleybaltornooien, werden de spelers ouder en de hoogtepunten verdwenen! De volleybalhype ging liggen, maar het waren fantastische tijden met schitterende hoogtepunten in de KWB-geschiedenis. (EI)

KWB KAARTCLUB.

Paasfeest 1975: na de eucharistieviering nuttigden de KWB-leden het ontbijt in het parochiezaaltje. Na de sandwiches gingen enkele leden aan het kaarten. “Waarom niet elke maand kaarten?”, vroegen Theo Cours, wijlen Marcel Scheire en wijlen Roger Heirman zich af. De KWB kaartclub was een feit.

Er waren toen vierentwintig mannelijke kaarters en de eerste kampioen was Jules Onselaere. De kaartingen grepen plaats iedere maand in het parochiezaaltje. De competitie bestond aanvankelijk uit negen en later uit tien kaartingen met, tot op heden, als slotactiviteit een souper om de kampioen te vieren. De kaartingen kenden succes en het aantal kaarters groeide gestadig. Er waren jaren van meer dan veertig kaarters. Na verloop van jaren slonk het aantal deelnemers, misschien ook mede door het feit dat men KWB-lid diende te zijn voor deelname. Voor de organisatie van de kaartingen konden we rekenen op vrijwilligers. Onder anderen wijlen Robert Bracke zorgde voor de administratie en het bijhouden van de rangschikking.

Toen het parochiezaaltje in privé handen kwam, besloten we uit te wijken naar de Rijksbasisschool in de Nerenweg. En daar zitten we nu nog altijd. Ondertussen nemen ook al dames deel aan de puntenkaartingen. Zoals elke vereniging kampen wij ook met het gebrek aan jonge krachten. Reden is misschien dat jonge mensen kiezen voor een ander tijdverdrijf. Vroeger werd in gezinnen dikwijls een kaartje gelegd, wat momenteel niet meer gebeurt. De kaartclub gaat nu zijn 45ste jaar in. Velen hopen dit nog lang te kunnen volhouden. (ADR)

Foto linksboven: de leden van de kaartclub in zaal Breughel.

Foto hiernaast: de ploegen ‘rood’ en ‘wit’ van de minivoetbalploeg.

Foto onder links: schutter Arsène Wulteputte.

Foto onder rechts: leden van de kookclub aan het werk.

30 JAAR MINIVOETBALLEN MET DE KWB.

De minivoetbalactiviteit van de KWB startte in 1990: de gemeentelijke sporthal was net gebouwd en verenigingen en clubs werden gestimuleerd om er sportactiviteiten te organiseren. Bij de voetbalafdeling van de KWB was er interesse en onder impuls van onder anderen André De Rycke en Patrick Van Eeckhaut werd afgesproken om op een maandag een wedstrijdje minivoetbal te spelen. Slechts vier spelers waren op de afspraak, maar de week daarop was er wel genoeg volk: meteen het begin van KWB-minivoetbal. Er werd gespeeld op maandagavond van 22 tot 23 uur over de gehele lengte van de sporthal. Twee stellen truitjes van de voetbalafdeling werden geleend en een bal werd aangekocht. Er werd vooral geput uit de spelers van de veldvoetbalploeg van de KWB, aangevuld met twee neven van Hugo Goeman. Elke speler betaalde vijftig frank (€ 1,25) per keer om de zaal te betalen (die kostte toen 500 frank per uur). Geleidelijk aan kwamen er nieuwe spelers bij, ook van buiten het veldvoetbal en uit de randgemeenten. Sinds de start in 1990 kwamen meer dan 100 KWB-leden met ons minivoetballen.

Toen de vraag naar sportzalen groot was, stelde de sportdienst ons voor om een ander uur te nemen: het zou maandag van 21 tot 22 u. worden en op 1/3 van de zaal. Sindsdien spelen we met 5 tegen 5 op een klein terrein. Het aantal spelers groeide: het gebeurde dat er 16 tot 18 aanwezig waren. Aanvankelijk werd gespeeld met vaste teams (‘wit’ tegen ‘rood’), maar op een dag stelde Piet Van Poucke voor om te loten voor elke wedstrijd. Die witte en rode bolletjes in een doosje maken nog steeds deel uit van onze basisuitrusting. De samenstelling van de ploegen is elke week anders en dat loopt aardig. Er wordt gespeeld zonder scheidsrechter en dat levert al eens discussie op, maar na de wedstrijd wordt alles weer bijgelegd tussen pot en pint.

Na dertig jaar minivoetballen is de cirkel rond: veel ‘anciens’ zijn er niet meer, met uitzondering van Dirk De Mulder en mezelf. Zeventiger Antoine Goeminne speelde tot vorig seizoen nog elke week en het zijn weer de jonge spelers van het veldvoetbalteam die de dienst uitmaken. Het voorbije seizoen was niet het meest succesvolle: de wedstrijd werd enkele keren afgelast wegens een gebrek aan spelers. De meeste van die dertigers hebben een druk beroepsleven, een pas gebouwd huis, jonge kinderen, … Enfin, we hopen dat deze activiteit, tegenwoordig in handen van Glenn De Groote, nog lang blijft bestaan. De bijdrage is nog altijd € 1,25 euro per wedstrijd en elk KWB-lid is welkom. Interesse? De wedstrijden worden gespeeld in de gemeentelijke sporthal op maandag van 21 tot 22 uur en het seizoen duurt elf maanden. (HDL)

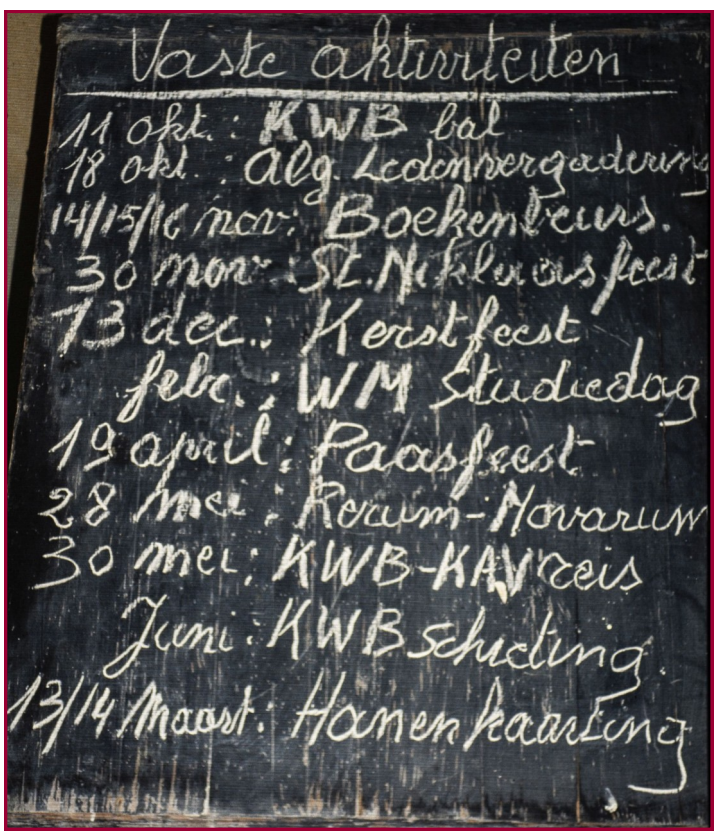

Een heel onvolledige opsomming van activiteiten...

Het is echt onmogelijk om 75 jaar activiteiten op te sommen. Over de vormingsavonden of bewogen vertellingen hebben we het nog niet gehad. We hadden sprekers zoals dr. Beaucourt, Jef Vermassen, Rik Torfs, Michel Van Den Bossche, notaris Danckaert en een zeer uiteenlopende waaiers van onderwerpen. Evenmin hadden we het over de nauwe samenwerking KWB-KAV, Pad 80, soep-op-de-stoep, de intergemeentelijke sneukeltochten, enz... Met onze excuses...

Belangrijke vieringen.

Waar ligt de toekomst van onze K.W. B.?

Heel eenvoudig, de weg die ons is voorgegaan verder zetten, met een open oog voor nieuwe uitdagingen. De eerste voorzitter formuleerde het zo: ”In die moeilijke tijden hadden wij veel respect voor en geloof in elkaar. We bleven geloven in mensen die zich inzetten voor anderen, en ik denk dat dit onze drijfveer moet blijven naar de toekomst toe”.
KWB leverde een belangrijke bijdrage aan de welvaart en de ontvoogding van werknemers. Vandaag liggen de acute problemen meer in de solidariteit met wie uit de boot valt. De KWB-visie op de samenleving is er een waar iedereen meetelt. Dit staat mooi neergeschreven in artikel 23 van de Belgische Grondwet: *Iedereen heeft het recht een menswaardig leven te leiden.* Dit omvat het recht op arbeid, sociale zekerheid, bescherming van de gezondheid, behoorlijke huisvesting, bescherming van een gezond leefmilieu, culturele en maatschappelijke ontplooiing en gezinsbijslag. KWB is ervan overtuigd dat het voor een samenleving beter is als iedereen mee kan, wanneer niemand wordt achtergelaten in armoede, werkloosheid of eenzaamheid. We moeten die visie blijven verdedigen. (GDM)

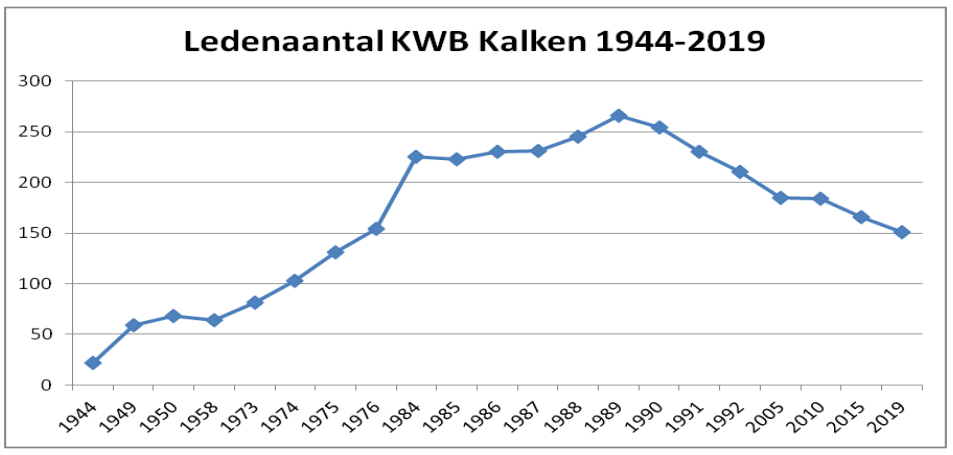

Het huidig dagelijks bestuur DANKT de vele sponsors, het gemeentebestuur en allen die KWB gemaakt hebben tot die sociaal-bewogen vereniging zoals we ze vandaag kennen.

Wist je dat...

De rubriek “Wist jij dat…” was mogelijk een van de meest gelezen bijdragen in de Kraak. In die rubriek werden maandelijks anekdotes die in de loop van de maand gespot werden, duidelijk naar voor gebracht. Een heel beperkte bloemlezing.
Wist je dat...

- de eerste twee nummers van KRAAK ontbreken in ons archief, vanaf het derde nummer worden ze nog allemaal bewaard. Dus wie de eerste twee nummers nog ergens zou liggen hebben, laat het ons weten, want dit zijn echte collector-items.
- de voorwaarden voor het lidmaatschap van KWB in de beginperiode er heel anders uitzagen dan nu: je moest gehuwd zijn, kerkelijk en werknemer, bereid om regelmatig vergaderingen bij te wonen.
- *er voor de nieuwe zwemcurus terug 98 deelnemers zijn ingeschreven.* (1976)
- *Jerom De Vos jaloers is op kaalkoppen, dat hij daarom, tijdens de laatste voetbalmatch begon zich de haren uit het hoofd te trekken.* (1978)
- *er op het sinterklaasfeest 153 kinderen waren (kleine dus) en ongeveer evenveel grote.* (1981)
- *Marcel D.C. dankzij de schieting zijn twee kattejongen is kwijtgeraakt.* (1982)
- *de eerste voetbalwedstrijd doorging op UCO Oudenbos tegen de familie Fiers op 12/07/1974.* (1984)
- *Hugo Goeman uitgeroepen wordt tot de slechtste KWB-schatter (hesp), hij zat er maar 23,5 kg naast, de winnaar vijf gram.* (1985)
- *een fietsplaat nu 50 Bef kost.* (1987)
- *ongeveer de helft van de KWB-schutters uit de Brugstraat kwam. Wordt dat nu de Schietstraat?.* (1988)
- *ons oudste lid 82 jaar is (Kamiel) en ons jongste 18 jaar wordt en de gemiddelde leeftijd 44 jaar is?* (1988)
- *André D.R. kalkoenen heeft geslacht met borsten van 6 kg. en dat het geen wonder was dat die beesten altijd voorover vielen...* (1990)
- *Abel Bracke de enige boogschutter is die wijkmeester werd. Moeten we hem nu aanspreken met boogmeester, wijkschutter of meesterschutter?* (1990)
- *het “vreemdelingenprobleem” nu ook in de Gaverstraat heeft toegeslagen, ... Etienne I. daar “Engelse” kiekens lopen heeft die hij maar niet gevangen kan krijgen en hij van Adolf V. de raad heeft gekregen hen jenever te laten drinken. En dat Etienne nu op zoek is naar engelse jenever.*
- *er wijkmeesters zijn die hun milieubox als “brandkast” gebruiken..., dat zijn waarschijnlijk mensen uit het “milieu”.* (1993)
- de “Wist je dat”-rubriek vanaf 1993 niet meer maandelijks verscheen? (1993)
- *wanneer je gevraagd wordt hoe KWB-Kalken zijn jubileum viert, je kan antwoorden: “Met véél Luyster, man.”* (1994, viering 50 jaar KWB-Kalken in aanwezigheid van de bisschop)

Colofon.

Wettelijk Depot: D/2019/14805/1.
Hoofdredactie: André Van De Sompel.
Redactieraad: Guido De Meyer, Etienne Imschoot, André De Rycke, Hugo De Landtsheer en André Van De Sompel.
Teksten:
Mario Vaneechoutte (MV), Hugo De Landtsheer (HDL), Etienne Imschoot (EI), André De Rycke (ADR), André Van De Sompel (AVDS) en Guido De Meyer (GDM).
Bronnen:

- KRAAK, maandelijks blad van KWB-Kalken opgestart en volgeschreven door Robert Bracke.
- Archief Nationale KWB en verbond Dendermonde, bewaard in KADOC, Leuven.
- Verzameling foto’s, dia’s en documenten KWB-Kalken.
- Gerard E. (Red.), De *kracht van een overtuiging. 60 jaar ACW, 1921-1981*, Zele, 1981.
- Dagblad *Het Volk*, geraadpleegd in Centrale Bibliotheek UGent.